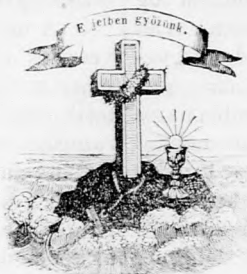

KATHOLIKUS NÉPLAP.

14. szám.

Megjelenik e lap hetenkint egyszer, Szerdán. Előfizetheti rá Pesten, a jó és olcsó könyvkiadó-társulat ügynökénél: czukorutca 6. szám, földszint, a szerkesztőségénél. Vidéken a cs. kir. postahivataloknál.

Dicsőség magasságban az Istennek, s a földön bekeség a jó akaratu embereknek. Luk. 2, 14.

Pest, aprilis 6. 1853.

Előfizetési díj Budapesten kihordással félre 1 ft. pp. vidékre postán, borítékban félre 1 ft. 20 kr. pp. A lap szerkesztését illető levelek egyszerűen „a Katholikus Néplap szerkesztőségéhez” czimezendők. (Pesten a központi papnöveldeben.)

Hít és babonaság.

Hála az ég Urának! hazánk legtöbb helyein él még a hit a hivesk szivében, s olly erősen áll, mint a Mátra bércei honunkban. Azonban egy kétértelmű közmondás úgy szól: „hogy a mi sok, az megárt még a jóban is”, vagy is, miről most akarok szólni, az ember kelleténél is többet híhet, miáltal a hit babonasággá fajzik el. Nem rég jutott kezembe egy, honunk némelly részein igen elterjedt könyv, melly csupa babonaságot tartalmaz. A könyvveske kicsin, czime ez:

A hét mennyei-zár.

A czim egy kissé furesán hangzik, azonban ne sokat törődjünk vele, s tekintsünk bé a könyvbe, valjon mit lehet mindent ezen hét szent zárral elzárni és béreteszlni. Kezdeté borzasztó szépen hangzik:

„Ti jámbor és ájtatos keresztények! Jézus nevében kérlek benneteket, haljátok meg a hét sz. mennyei zár erejét és hatását, mellyet egy jámbor remetének őrangyala nyilatkoztatott ki, midőn pedig a jámbor remete halálán volt, a hét sz. mennyei zárnak e nagy erejét és hatását kijelentette 12. Kelemen papa ő szentségének, így szólván:”

Mikép szolt, majd később mondjuk meg. Ihol ni a hét sz. zár eredete. Tehát egy jámbor remete olly szerenesés volt, testesült őrangyalától látogatást kapni! No, no, higyük igaznak. Azonban mégis szeretném tudni, hogy hitták e remetét, hol és mikor élt? midőn a sz. írásban mondatik valami angyalok megjelenéséről, szorosán meghatározatják, kit látogatott meg illy szent vendég, valamint az is: hol és mikor.

Bizonyos helyen volt egy rajongó leányzó,

ki külszinre igen istenfélő volt, bensőleg azonban tele szennyel és pharizaeusi álnoksággal; ez szinte azt hiesztelé, hogy sz. őrangyala igen gyakran jön hozzá kamrajába, s igen nyajasan beszélget vele; és ezen személynék csaknem hitt volna már néhány hiszékeny ember, ha szüzi diszköntösét bé nem szennyezte volna.

„De hiszen nyomtatásban van, hogy a jámbor remetét egy angyal meglátogatta.” Kedves földieim! néhány esztendő óta olly sok mindenfélével ámitanak benneteket, s úgy tele hazudják szemeteket, szátokat, hogy bizton engedhetek valamit a nyomtatottak iránti hitetekből.

Azonban köszönjük meg a jámbor remetének: mert ime, alig közelg halála, így gondolkozik: „Ejnye a manóba, ha meghalnék, vélem egy nagy kincs szállna sirba — mind a hét sz. mennyei zár! mi tevő legyek? elmegyek 12-ik Kelemen pápához és megösméretem őt kinesem-mel. Alig gondolja, kiviteléhez is fog.

Azonban várj egy kissé te jámbor remete! Azt hiszed tán, hogy a pápák olly együgyű bohók, kik minden hiabavalóságot helyeselnek, és azt azonnal hit-ágazat gyanánt rendelik a katolikus kereszténységtől elfogadtatni?

Kedves földieim, ne hajtsatok a mendemondára, sok mindenféle dolgot toltak már a pápa nyakára, bizonyos emberek minden babonas imádságot, 20000 esztendei bucsut stb. a pápától származtattak. Ez mind csupa hazugság. A pápák nagy bölesességű férfiak, és mint a katolikus hit tisztaságának legfelsőbb őrei a Szentlélek különös segítségével is bírnak, nehogy hibazzanak.

Azonban haljuk már, mikép szolt e jámbor remete a pápához:

„Azon embertől, ki a hét sz. mennyei zárt magánál hordozza, távoznia kell minden gonosz

léleknek, ördögnek, és kísértetnek éjjel és nappal; és azon házba, melyben e hét sz. mennyei zár nyomtatásban megvan, a ménykő bém fog esapni, s ez minden tüzvészttől ment leszen; és ha valamely asszonynak szülés-órája közelegne, vegyétek e hét sz. mennyeizárt, tegyétek ezen asszony mellére, vagy fejére, akkor az minden nagy fájdalom nélkül fog szülni és élő gyermekkel megörvendeztetni: A hét sz. mennyei zár Prágában egy asszonyon megis próbáltatott, ki már öt holt gyermeket szült a világra, midőn azonban hatodszor esnék teherbe, és születése közelegne, a bába a hét sz. mennyeizárt fejére tette, mire ez azonnal élő gyermekkel örvendeztetett meg. Szintugy megpróbáltatott a hét sz. mennyeizár egy férfiún is, ki nyolez évig volt megszállva 300 gonosz lélektől; ekkor egy Jézus társaságabeli pap vevé a hét sz. mennyeizárt, és elolvasta a megszállt személy fölött, és fejére tette, s oh esoda! a gonosz lelkek azonnal elhagyák; és azon embernek, ki a hét sz. mennyeizárt magánál hordozza, Krisztus három nappal előbb megmondja azon órát, melyben megkell hallnia; ha pedig valaki a hét sz. mennyei zárt hét pénteken egymásután elimádkozza, és ezt megholt barátaiért, vagy más szegény lelkekért aldozza fel, megszabadíthat egy szegény lelket a purgatoriumból, és a melly házban megvan a hét sz. mennyei zár, abban nem fog sem döghalál sem más rosz nyalya uralkodni. Nem szabad ugyanis találkozni olly embernek, ki a hét sz. mennyei zárt magánál ne hordozza. A ki pedig nem tud olvasni, az imádkozzék minden pénteken hét miatyánkot, hét üdvözletet, és egy hiszekegyet Jézus Krisztus keserves szenvedéseinek és halálának tiszteletére. Amen.“

Ah! most értem csak igazán, mért ezime ez arany-könyvnek: a hét sz. mennyei zár. Hét baj és esapás elől zárják el házunkat, ha ezen könyvet nyomtatásban bírjuk.

O szerencsés ház, melly ezen mennyei kincses ládának birtokában vagy! mert így 1-ór éjjel nappal biztos vagyok minden gonoszlélek, ördög- és kísértettől. Mindeddig (sem éjjel sem nappal) nem igen alkalmatlankodtak nálunk ezen gonosz társak. Mesélnek ugyan néha a kandallónál mindenféle történetkét, mellyek hallatára borsózik az ember háta, ez azonban mind csak a képzelet szüleménye, és a valóságban semmi sem igaz belőle. Az ördög béketűrő gazda, és sok embernek könnyen megvárja halálát, ép azért nem is kell ezt elevenen elvinnie. Bárcsak a jámbor remete a hus- és esontos kísértetek ellen, millyenek az uzsorások, hajhászok, s más

hasonló gonosz szellemek, látott volna el bennünket illy zárákkal, hogy ezektől lehetnétek biztosságban éjjel és nappal.

A második mennyeizár elzárja tőlünk a tüzvésztt és ménykövet. No az már valóban szép, hogy a ménydörgés olly nagy tisztelettel visel-tetik ezen zár iránt, hogy már nem fog olly haragosan esörögni zörögni fejünk felett. Az én véleményem e szerint az volna: hogy parancsoltassék meg a kormány részéről, hogy minden házban legyen egy hét sz. mennyeizár-könyveske, akkor nem lesz szükségünk az álmos toronyörökre és bakterekre, s még sem fog semmink sem leégni.

3. Most jön az igazi! Ha valamely asszony-nak szülés ideje közelg (s melly asszony nem jön ezen állapotba!) a bábának a hét sz. mennyei zárt csak ez asszony mellére vagy fejére kell tennie, s minden fájdalom nélkül egy frís és ép tündérfi jön a világra. Ennek bizonyítására egy történet-ke is beszéltetik el Prágából. Hej be kár, hogy Prága tőlünk egy kissé továbbra esik, hogysen kérdezősködhethénk, valljon ugy van-e a dolog, a mikép ezen könyv beszéli. — Csupa hiabavalóság!

4. Ha valakinek lelkében valami gonosz féreg lakik, mint például 300 ördög, ezen pokolférgektől azonnal megszabadul, mihelyt a hét sz. zár fejére tétetik. S ezen csodás gyógymódot, mint ezen könyv mondja, egy Jezsuita már próbálta is. Ah, a Jezsuiták mégis csak egész emberek, lám mindenre lehet őket használni!

5. Én mindig azon véleményben voltam, hogy minden embernek meg kell ugyan halni, hogy azonban senki sem tudja, mikor üt végső órája; mivel „a halál tolvajként éjjel jön,“ ugy szól Az, ki nekünk a mennyet felzárá. Hanem persze, meghalni még csak könnyű volna, ha tudná az ember, mikor kell e világból elköltözni, mert akkor a halálhoz egy kissé becsületesebben lehetne elkészülni; mivel ha el kell költözniünk a nélkül, hogy Istennel kiszámoltunk volna, oda túl könnyen még egy kis félsz és jajra juthatnánk. Azonban lám, milly roppant szerencsés vagy, ha ezen hét sz. mennyeizárt magadnál hordozod; három nappal haláloed előtt maga Krisztus kinyilatkoztatja: „Peti ütött az órad.“ Ezen három utolsó napig tehat kedved szerént élhetsz, majd Krisztus lesz olly szives és megfogja mondani: „Most kedves barátom vagy barátném már csak három nap a világ, aztán elkell hagynod, ezt azért mondom néked, hogy kezdj már egy kissé okosabb lenni, így például el kell szoknod az éjenkénti dorbélyozás, bujálkodás, tolvajság,

ragalmazástól, ünnepszegéstől stb. mert miután te a hét sz. mennyeizár birtokában vagy, még is csak békell téged eresztenem a mennyországba, noha ez egyébként hozzád hasonló emberek elől örökre elzáratik.“

Ejnye ez valóban kényelmes mód volna a menybejutásra! azonban vigyázz, nehogy midőn ezen könyv után indulsz, hét zárral csukassék el előlled a menynek ajtaja.

6. E mennyei zárokkal fellehet csukni a purgatoriumot, és egy barátunknak lelkét annak kínai- és gyötrelmeiből kiszabadíthatjuk.

A purgatoriumi lelkekért imádkozni, mindenestre dicséretes dolog, s ez nekik használ, azonban az sehol sem áll a sz. írásban, hogy éppen illy zárral lehet a purgatoriumot felesukni, és a katolika anyaszentegyház mainapig sem tanította ezt, így tehát nem is hiszem el.

7. Végre: „A mely házban meg van a hét sz. mennyeizár, abban nem fog sem döghalál, sem más rossz nyavalya uralkodni.“

Igy tehát próbált szerrel bírni a döghalál és rossz nyavalyák ellen! Szegény orvosok, sebészek, halottkémek, mi lenne belőletek, hamar semmi keresetetek sem volna? Én tudom, hogy sok házban megvan a hét sz. mennyeizár, hol mindamellett majd az asszonyoknak s majd a férjnek, majd a gyermeknek van baja, s egyiknek sem volt jó, hanem mindannyinak olly rossz nyavalyája, hogy megis haltak bennük.

Béfejezésül következik azon kérés, sőt parancs, hogy minden ember birtokában legyen a hét sz. mennyei zárnak, hogy így elzárassanak tőle a test és léleknek minden nyavalyái.

Nem akarom sokat ganesolni a hozzácsatolt imádságot, noha nem ajánlanám még akkor sem, ha nem volna véle e babonáság összekötve. Hisz elég olly imádságunk van, elég olly imádságos és elmékedést tartalmazó könyvvel bírunk, mellyekben szinte Krisztus Jézus keserves szenvedése és halála rajzoltatik, és a mellyek az egyházi hatóság által is ajánlatnak, és jóváhagyatnak? csak még néhány általános megjegyzést akarok ide csatolni:

1. Az igaz hit egy nagy, megböcsülhetlen kincs. Őrizzétek tehát e kincset a legnagyobb gondal. Ne engedjétek magatoknak papaszemet tolatni orrotokra, hogy már tisztán se láthassatok. Higyjétek azt, mit a papok mondanak a szószékről; higyjétek azt, mi katekizmustokban van; higyjétek azt, mit valamely olly könyv mond, melly a püspök által jóváhagyatott. Midőn azonban valamely vén banya vagy szatócs mindenféle esoda-könyvet akar nyakatokra tol-

ni, egy fagarast se adjatok érte, ez közönségesen rossz és babonás portéka.

2. Ha azonban több illy babonás könyvetek van, kötelességtek ezeket lelkészteknek megmutatni; a ki azután megfogja határozni, valljon megtarthatjátok-e azokat, vagy pedig tüzre valóok-e. Vegyetek példát az első keresztényeken. Ephezus városában mindenféle boszorkányságot üztek, volt ott számtalan csodakönyv, millyenekkel titeket is eleget kínálnak. Ekkor megérkezett a nagy apostol, Pál e városba, és lakosai közül sokat megtérített a keresztényhitre. Ezekről iratik: (ap. esel. 9. fej. 19. v.) „Hasonlóképen sokan azok közül, kik bűbajos hiúságokat üztek vala, egybehordák könyveiket, és nyilván mindenek szemei előtt megégeték azokat; ámbar felszámoltatván azon könyvek ára, öszvesen ötvenezer ezüst pénznek találtaték.“

3. Ha azonban már mindenkép megakartok tartani a hét sz. mennyeizárt, s minden szükség és nyomort házaitoktól elakartok zárni, éljétek igazi keresztény módon, dolgozzatok és imádkozzatok szorgalmasan, és többé már semmitől sem kellend félnetek. És na a jó Isten mégis néha sulyosban látogatna meg benneteket, gondoljátok azon szent írási mondatra. „A kit szeret az Isten, azt ostromozza.“ Továbbá: „Annak, ki Istent szereti, minden üdvére szolgál.“

Tehát kedves keresztény atyámia! ne légy olly bárgyu, hogy a gonosz lélek által a mennyországot magad előtt elzárni engedjed. Maradj Isten barátságában és kegyelmében, jöjjön aztán bármí jó vagy rossz, Isten kezében vagy minden jószágoddal, feleséged- és gyermekiddal. Legyen tehát eszed, és ne adj semmit illy babonás holmire.

A puszta harangja.

(Vége.)

Róza megszorodott, s nem tudá atyja előtt eltitkolni bánatát, ki üdvös intésekkel erősíté, s minden jó reménnyel biztatva, vigasztalá szerette leányát. Majd azután rövid estebédjüket elköltvén, Bálint jó éjt kívánva Marinkának és Rózának, kimene a nyáj után; Róza pedig elmondá nénjével az estimát a Boldogságos szüz képe előtt, és lefekvének. Róza eloltá az ágya melletti széken homályosan lobógó világot, s gondal teli fejét selyem tenyerébe fektetve, már már szunnyadozni kezdé, midőn egyszerre sirva rezgő hangok között megpendüle ablaka alatt Andor komoly tamburája. Ijedve kapá fel te-

nyerébe hajtott fejecskejét Róza, s a mint fület az ablak felé fordítá, még nagyobb meglepetésére im e dallal kezdé kísélni Andor tamburája fájó hangjait:

„Hull a könnyüm, a föld issza,
Nem térek én többé vissza;
Hol a házhoz gazdag vő jár:
Minek ott a juhász bojtár.

Bús vagyok én, bú szült engem,
Már ez tán csak búmat zengem,
Búban vetem meg az ágyam,
Búval legeltetem nyájam.

De hová kesergek itten! ?
Megvigasztal a jó Isten;
Legyen gondja az égnek rád;
Róza, rózsám! Isten hozzád!

Andor elvégzé dalát, s eltűnt, csak távozó lépteit tompa kopogása hallatszék be az ablakon. Róza, ki a dal lezengése alatt lassankint fölemelkedék fektéből, szomorú előérzések, s ismeretlen elfogódás között leszálla ágyáról, setétben tapogatva a Mária-képhez járula, hol leroskasztá térdeit a hideg földre, s lassú érzékeny hangon, mintegy feleletül Andornak, énekelé boldogult anyjától tanult ezen énekét:

Tiszta szívek királynéja
Mária! te drága szűz;
Légy leányod pártfogója,
Im, koszorút néked fűz;
Koszorút fűz szent imából
Szívemját hallgasd-meg:
Ragad ki őt bánatából,
S bal lépéstől őrizd-meg.

Csendes álmat adj szemére;
Add, felőled álmadjon;
Angyalok báj énekére
Új örömré virradjon.
Gyujts szívében hő szerelmet
Szerethetni Jézusát;
Nyerj az égtől bő kegyelmet,
Imádni az ég Urát!

Róza elvégezvén énekét, lefekvék, s csak hamar elnyomá a szelid álm; álma pedig esendes volt, mint annak, ki az Urban hajtotta fejét nyugalomra. Midőn felébredett, világos reggel vala, s csodálkozva vette észre, hogy a pusztai eseléség csoportokban ácsorogva valami ujdonságot susog egymásnak; Róza kíváncsi lön megtudni az eseményt; s milly nagy lön rémulése, midőn elbeszélék neki a történetet, hogy Károly urfi, ki az elmúlt estve Bálintnál mulatott, mai viradóra a tó partján vérében fekve eszmélet nélkül találtatott, puskájától, vadász-tarisznya-

jától, erszényétől, s aranyórájától megfosztatva; továbbá, hogy az öreg Pelikán fogadós szobája hasonlókép kiraboltatott, s a kirablott szobában Károly urfi puskája ott hagyva találtaték. E hírek mind igazak lönnek; de a merény elkövetője ki nem tudaték; s bár a magához térő Károly urfi állítá, hogy rablóját, mennyire a homályban kiveheté, kalapjáról és szüréről Andornak a juhász legénynek nézte; mindazonáltal a gyanú elég világos nem levén, Andor bántatlanul hagyatott. Róza elhalaványult e hírek hallatára; fájt neki a gondolat, ha talán Andor illy nemtelen boszúra vetemedett volna; de még jobban fájtak neki atyjának szemrehányásai Károly urfi végett, minthogy az többé Bálint lakásának tájára sem jöve.

Az öreg Pelikánnak elrejtett pénzöszege is elraboltaték; mi annál súlyosabban esett neki, minthogy a félévi haszonbért kellett épen lefizetnie, s a nemfizetés esetében nagy-baj várakozék rá. Bálinthoz járula tehát, tőle kétszáz váltó forintokat kölcsönzendő, mit Bálint szivesen megis ajánlott, s a nagy almárium tetejéről levett faszekrénykéből azonnal ki is olvasott. Jelen volt atyjával Jakab is, ki a faszekrényke foglatját mohón szemlélgeté, s annak egyszerű helyét az almárium tetején vizsga szemekkel jegyzé-meg magának.

Pelikán a kölcsönt megköszönve, s annak minél előbbi visszafizetését ígérve, eltávozék fiával Jakabbal, kinek szemei álnok mosolygással fordultak Róza felé. Ez Szombat napon történt; s e nap éjszakája örökké nagy emlékü maradt Róza előtt, mert rendkívüli eseményben tapasztalá amaz igazságot, hogy Isten csodálatosan is megörzi azokat, kiket szeret. Estve tudniillik, midőn Bálint a nyáj után szokása szerint kimenne, meghinté leányát szentelt vízzel, s az Orangyalnak oltalmába ajánlván, jó éjt kívána és eltávozék. Róza s az öreg Marinka elmondák együtt estimájokat, elolták a világot és lefekvének, de ime! a kis olaj-lámpa, mely szűz Mária képe előtt égett, s mellynek még másnap reggelig kelle vala lobognia, magától elalvék. Róza felkele azonnal; világot gyujta, hogy a lámpát újra felélessze; de nem tudá többé meggyújtani; piszkálgatá, a belet jobbra és balra igazgatá, de nem ége. Kiönté végre a lámpa tartalmát, fris olajat, és új belet tön belé: de minden hasztalan volt, a lámpát többé meggyújtani nem tudta, s végre is sikertelen fáradság után lefekvék. Kisdéd gyermek korától fogva e lámpa mindig égett a szombat hajnaltól Vasárnap hajnaláig, és soha el nem aludt, s most e rendkívüli esemény

különös sejtelmekre nyujta okot Rózának; bizonyos neme a félelemnek lepte meg őt; szive dobogott és nem tudott elaludni, hanem álm és ébrenlét között kinosan szendergett. Az idő kimondhatlan hosszúnak tetszék neki, simádkozék gyakrabban. — De hagyjuk egy kevesé nyugtalan Rózát, s tekintsünk ki a szabad ég alá, valyon mi történik Bálinttal, Róza atyjával.

Már az éjfélnél közelgett, s a holdatlan de tiszta éjszakának sűrűn ragyogó csillagok kölesőnöztek némi kis világot. Bálint a magános kápolna mellett feküvék a dombon; mellette virasztott hűséges komondora Tisza, s körülte szelid juhái jóízűn ropogtatták a tejadó gyep szálait. Egyszerre Tisza ugatni kezdé, mire Bálint felemelé fejét, s íme három ember alakot látá magafelé gyanus lépésekkel közeledni; felugrék fektéből azonnal, s ezífra ólmos botját markába szorítva bátor hangon szóllítá a jövőket, hogy mit akarnának; de ők semmi választ nem adva, némán közeledtek Bálinthoz, ki a meglehetősétségg daczára is észrevevé, hogy a kalandorok egyikének ábrázatja álarczal vagyon befödve; felemelé tehát botját, és még bátrabb hangon kiáltá: „ki vagy, mit akarsz?” — E szókra nyil-gyorsasággal ugrék az egyik Bálintnak, s derekát átölelvé egy pillanatban földre terité; most mindhármán neki rohantak, s míg egyik ólmos botját esavará ki kezéből, addig a másik egy kendőskével betömé száját, s kezét s lábát kötözni kezdék. „Kössük a harang-lábhhoz!” — jegyzé meg az álarczos férfiú, ki Bálint kezéből az ólmos botot kicsikará. E szavakra megragadák Bálintot, felvivék a dombra, a haranglábhhoz támaszták, s erősen hozzá kötözék; az álarczos férfiú pedig a körülöttök egyre ugató Tiszát egy ütással a földre terité. Bálint még eddig nem vala megijedve, eszmélete magánál volt, csak hogy az erő ellen küzdeni nem tudott; de midőn látta, hogy rablói őt elhagyva gyors lépteiket a pusztának irányozzák, ekkor eszébe juta leánya, az ártatlan Róza; egy eszme villant fel agyában, s a kétségbeesés vad gyötrelme ragadta meg őt; ordítani kezdett, de nem tudott, csak elfojtott tompa bűgás hallatszott szájtömege alól; verejtékei nagy cseppekben kezdtek hullani homlokáról; öszveszedte minden erejét s olly erősen kezdé magát rángatni kötelékeiben hogy esontjai ropogtak s idegei vastak hurokként duzzadtak ki barna bőre alól, és — hála Istennek! — Bálintnak sikerült jobb kezét köteleiből kiszabadítani; azonnal tehát, a nélkül hogy szájából a tömést kihúzta, vagy lábait szabadította volna, megragadá a kis harang kötelét, s tellyes

erejéből kezdé harangozni. — Róza épen egy fél álomból ocsúdék fel, a mint a harangnak erős kongásai megüték füleit; egy különös kimagyarázhatlan érzés lepte meg őt; soha még a kis harang olly érzékeny hangunak nem tetszék neki; gondola magában: „ki e harangot most húzza, igazán szívből húzza;” s úgy tetszék neki, mint ha boldogult jó anyjának hívó szózatát hallaná: „jer leányom, imádkozzunk!” — eszébe jutott a fogadás, mellyet még eddig soha meg nem szegett, s haladék nélkül kiszalla ágyából, s tapogatódzva az asztal melletti sarokhoz mene a Szűz Mária képéhez, hogy imádkozzék. Épen keresztet vete magára, a mint szemei akaratlanul az ablakra fordulának; — egy ember alakot vön észre kívül állani, s Róza megrémült; e pillanatban tompa zuhanással hallá beszakadni a konyhaajtót; „Mária segíts!” akará kiáltani Róza, de ijedtében torkán akadt szózatja, s lábai nem bírván őt többé, a padsarokba roskada le a Mária-kép alá, s ott imára kúcsolt remegő kezeit állához szorítva, összehuzá magát, s szemeit az ajtó felé szegezé. Most megnyílék a szobaajtó, a setét alak belépe s azonal a jobbról álló nagy almáriom tetejéről valamit leemele, — majd Róza ágya felé tön három lépést, s felemelé jobb kezét, mellyben iszonyú kés látszott villogni, s e villogó kést olly erővel csapá Róza ágyába, hogy az megroppanék. E csapásra Róza elsikolta magát, sajultan rogyott a tölgy asztal alá. A sikításra arabló rohauva futott ki a szobából, s társaival együtt eltiúnt. Már ekkor a pusztá örei a rendkívüli harangszó által, s a juhászebek nyugtalan esaholásai által figyelmessé tétetve, a kápolna felé tartottak, s kimondhatlan esodálkozásukra Bálintot a haranglábhhoz kötözve találák, ki eszméletén kívül még most is egyre rángatá a harang kötelét. Kivonák Bálint szájából a kendőt, feloldozak balkezét és lábait, s akarák őt kérdezni az esemény felől, de Bálint nem várá kérdéseiket; alighogy megszabadult, futásnak eredt, mint egy tébolyodott; „Leányom Rózám! Leányom Rózám!” e szavakat kiáltozva, egyenesen lakása felé rohant. Az örok követék őt, s együtt rohantak be Bálinttal a szobába, hol Rózát már ágyba fektetve s az öreg Marinka által ápoltatva találák. Megrémült Bálint, midőn Marinka Róza ágyában talált iszonyú kést mutatá; de könnyebben lélekzett midőn látá, hogy Róza áll, csak homloka vértett egy kevéssé az asztallábhhozi ütődés miatt. Későbbben vevék észre, hogy az almáriom tetejéről elraboltatott a kis láda, mellyben Bálint pénzceskéje, nyugtatói, kereszt és jegyadomány levelei őriztettek. Borzadtak a pusztá lakói, mi-

dön Balint és Róza elbeszélék az éji rémes eseményeket. Az uraság is talpon volt; lóra ülteté a eselédtséget, a rablókat nyomozandó, s nagy jutalmat ígére annak, ki e gaz merénynek nyomába jutandana.

Az alatt reggel lön. — Vasárnap vala, s tisztelendő Fülöp Imre, Sárkeresztur akkori szeretett plébanusa megérkezett Agotára, sor szerint a kis kápolnában szent Misét szolgálendő. A kápolna előtt körülvéve őt a jámbor pusztai nép, s beszélék neki az éjszakai borzasztó eseményeket, mellynek fő színhelye a harangláb vala. A meglepett lelkész úr esodálkozva hajtogatta fejét, s ime egy közel álló körtvélyesi juhász gyermek, a hallottak nyomán beszélé, hogy az ő bojtárjok, Szilfai Andor hajnal tájban érkezett volt haza, magával hozván egy szakadozott álarczot, és egy ezifra ölmos juhász botot. Balint csaknem öszverogyott e hír hallására; most minden világosnak látszék előtte; s volt szegény Rózának mit érezni atyjától, s a belső szemrehányások keserűségeitől. — Egy jó óra mulva kocsin látjuk ülni Andort, két pandurok között iszonyúan megkötözve. Fejérvárra vitték őt a megye házához, hol nehéz vasra veretve a tömlőzbe vetteték. Beszélék a szemtanúk, hogy ott Andor igen sokatszenvedett; vallatása alkalmával éhséget és igen sok veréseket állott ki, s állhatatosan csak azt vallá, hogy azon nap éjszakáján atyja látogatásából jött vissza Dégről; a botot pedig, és álarczot az Agotai fogadó előtt az utra vetve találá. Három hónapok után Andor kiszabadult. Halavány, öszszeesett ábrázattal, s bánat esüggesztette lélekkel ment haza Dégre édes atyjához, s egy ágotai ember által megizené Balintnak: hogy ő kiszabadult, s ha meghalni találna bánatjában, keresztjére fogja iratni: hogy ártatlan volt.

E szerint tehát Róza szándékos gyilkosa, s Balint pénzének s írományainak rablója ki nem tudaték. Azonban mi az emberi szemek figyelmét elkerülheti, nem kerüli el figyelmét az Istennek, ki előtt semmi sincsen elrejtve; s mikor a bűntény sikertelen kutatásába bele únt a szorgalom, s elhallgatott a vádló és a panaszos; akkor a lelkiismeret nyugtalan szózatja véletlenül is kikiáltja a bűnt. Így történt Balint rablójával is. Egy esendes őszi estvén, midőn Balint és családja az Angyalí Üdvözletet elvégeznék, belépe hozzájuk Simon, a pusztai Kántora, ki épen az esti harangozásról tére vissza, s szives fogadtatása után beszédbe eredének, beszélgetvén sok szépről és jóról, különösen az elmúlt eseményekről. Balint magasztalá az Isten jóságát, ki leánya eltét épen azon harang által menté-meg, mellyet ő az Isten

dicsőségére készítettett. Róza esodálá a mennyei gondviselést, ki a kép előtti lámpát meggyuladni nem engedé, hogy a gonosz merényre ne világoljon szent sugára, s áldá a boldogságos szüzet, ki a fogadás hü megtartását, s az ima buzgó-gyakorlatát olly rögtön megjutalmazá. A mint e beszédek így folyának, ime! Dorka, Bálintnak szolgálója, ki az imént elmúlt szent Mihály napkor szegődött hozzá a fogadóból, őszinte együgyűséggel e következő beszédet kezdé: „Istenem! én annyit esodálkoztam Jakabon, a fogadós fián, hogy sokat.“ — És ugyan miért édes leányom!? kérdé a figyelmessé lett Balint, mire Dorka így folytatá beszédét: „Még a tavasszal, ha imádságra e kis harang megkondult, bármit dolgozott is Jakab, félbehagyta azt, lekapta fejéről zöld bársony sipkáját, és imádkozott, de azután, hogy Balint bácsinak az esetje megtörtént, ki nem álhatta többé a kis harangot; most mindig bedugja újaival két fülét, fogát esikorgatja, és káromkodik iszonyún, mikor harangoznak.“ — Lehetetlen! kiáltá bámulással eltelve Simon kántor, szeme közzé tekintve Bálintnak, kinek homlokán sürü ránczokban ültek már a gyanu gondolatjai. Simon kántor megmagyarazá Bálintnak, hogy Jakab megváltozása, s hirtelen gyűlölete a harang iránt nem egyéb, mint a lelkiismeret furdaló szózatja; hogy ezt figyelem nélkül hagyani nem lehet; s hogy a fogadás ellen minél előbb vizsgálatot kell tenni. — A dolog úgy is történt. Másnap estve felé megyei katonak, s pandurok lepték meg a fogadót, s felkutattak benne minden szeglyukat, minden tárgyat. Szegény öreg Pelikán, csaknem kövé vált ijedtében, midőn a pinczében egy sötét sarokban megtalálták Balint faszekrénykéjét az írományokkal, Károly úrfi elrablott arany órájával, s az öreg Pelikánnak néhány elveszett arany gyűrűivel. Kivilágolt ebből, hogy Jakab támadta meg Károly urfit a tó partján. Jakab rablá-ki tulajdon édes atyját; Jakab kötözé-meg ezinkosival Bálintot, s ő akará meggyilkolni Rózá is.

Három napok mulva kocsira ült Balint, és egyenesen Dég felé hajtott Andorhoz. A nyáj mellett találta őt, szomorú dalt zengve esendes tamburáján. Szegény Balint! nyakába borula a becsületes Andornak, s elzokogva ártatlansága napfényre derültét, bocsánatot kért tőle a gyanu üldözésekért, s kárpótlásul ígére Róza kezét, s vagyonát. Andor is sirt lelke örömeben, örülve a megnyert jóerkölcsű Rózának, de mindenek felett napfényre jött ártatlanságának, s becsületének; s a Kalozi templomban szent Misét is szolgáltatott háladásul az Istennek. — Pár hét mul-

va
s él
féle
ják
har

akk
gát.
ha.
söt
te ő
lik
akk
ken
—

érze
keze
Ura
hit,
egy
bűnt
mult
latol
kórth
gény
roda
frtot
nyi
jóté
telke
mag
telje
fogy
vösb

dos
tato
kaln
hog
atyj
any
nak

mag
biza
létr
thol
vétv
— n
öszir
isko
miu

va Andor és Róza szerencsés házaspárok lettek, s élnek még most is ritka öregségben és isteni félelemben; fiaikkal és unokáikkal együtt mondják el mai napig az Angyali Üdvözlöt minden harangszókor.

Mikor Pelikánnál a vizsgálás történt, Jakab akkor nem vala hon; s megérezvén a veszély szagát, nem is ment többé megbántott atyához soha. Senki többé róla hírt mondani nem tudott, sőt a vármegye is több ideig siker nélkül üldözte őt. Sok évek teltek el, s ha idővel az öreg Pelikántól valaki kérdezte: „hol van Jakab fia?” akkor könybe merültek szeméj; elővéve zsebkendőjét; letörlé a titkos könyveket arczairól, és — hallgatott.

Daniss.

Katholikus hitélet.

XXIII.

Pozsony, márt. 29. Nem lehet magasult örömet nélkül szemlélni, mint törekszik kettőztetett igyekezettel a pozsonyi buzgó lakosság, áthatva felséges Ura iránti hű alattvalói sz. kötelességeitől, a keresztény hit, és felebaráti szeretet sokasított áldozatai által mintegy kiengesztelni az Istenség örök igazságát azon undok bűnért, mely ő Felsége ellen elkövetetett. — Ugyanis a mult hetekben tartott legünnepélyesb hála isteni-szolgálatokon kívül, kegyes adakozásokat hirdet és gyűjt egy kórház megalapítására, mellynek célja lenne a legszegényebb gyermekeket ápolni. Neve „Ferencz Iózséf kórház”. Az eddig egybegyűlt pénzösszeg már az 5000 p. frtot meghaladja. A kitűzött cél üdvös volta, s a pozsonyi híveknek mind Felséges Urunk, mind az illyestéle jótékony intézetek iránt tanusított részvéte mellett kételkedniük nem lehet, hogy közremunkálásuk által e magasatos reményekkel kecsegtető intézet rövid időn teljes virágzásba jövend, s Isten dícsőségére, az ügyefogyott szegény gyermekek ápolására az ohajtott legüdvösbb gyümölcsöket termendi meg.

Ma végezte fötiszt. Bublá kanonok ur félézázados vérontás nélküli áldozatát, melly ámbár esendben tartatott, mindazonáltal sok buzgólkodóknak ünnepélyes alkalmat szolgáltatott, hálát rebegni a Mindenhatóknak, hogy a jó papot, buzgó áldozárt, és a szegények jótékony atyját tartsa meg tovább is erőben, egészségben, édes anyáknak a kath. egyháznak díszére, és mindnyájunknak lelki vigasztalására.

Juhász Gyula.

XXIV.

Bogdása, Pécsi megyében márt. 20. Az erő, ha magában csekély is, kellő buzgalom, s Istenben helyezett bizalommal használva, nem megvetendő sikert képes létre hozni. Bizonyosságul szolgálhat erre a bogdási katolikusok, kik bár kevesen vannak — egy egészen helyévvallású faluban alig képeznek 12 katolikus családot, — mégis azon vonzalomnál fogva, mellyel sz. hitükhöz őszintén ragaszkodnak, mindent elkövetnek egyházuk s iskolájuk fentartására. Különösen mi az utóbbi illeti, miután ennek fentartása egyedül reájuk vagyon hagyva,

hogy a szétpusztulástól megóvják, Kovács József, s Nemes József vezetése alatt több rendbeli köz munkát vállalnak el, mellyből bejövő pénz egy iskolai alap létesítésére fordítatik; ez ugyan még magában csekély, — mintegy 80 frt. de hiszik: miszerint még ez évben több illy felváltalt köz munkák által, és talán még, ha szabad reménylenünk, jótékony földes uruk segítségével is, olly mennyiséget szerzendnek össze, hogy romlásnak indult iskolájukat kijavítás által a szétpusztulástól csakugyan megvédhetik.

Még így egyházukat, s iskolájukat jobb karba helyeztetni törekszenek, nem mulasztanak el egyszersmind semmit szellemi kiképzetésükre sem; nincs ugyanis család közöttük, melly évenként a „Keresztény Naptárt” meg ne szerezné, e mellett a „Katholikus Néplapot” is többen összeállva, járattják, s hol ezt, hol pedig más üdvös könyveket vásár- s ünnepnapokon, sőt télen át köznapokon is esténként öszvejövén, olvasgatják. S részint e sz. könyvek olvasásával, részint pedig, s különösen buzgó imádsággal erősítik magokat mindazon megtámadások ellen, mellyeket a sokkal nagyobb számu ellenfelekezetűektől nem ritkán kiállani kénytelenek. Azonban mindezen megtámadásokat ők békés szívvel eltűrik, bizván Istenben, ki az érette szenvedőknek jutalmat, s szükség esetén, szívből hozzá folyamodóknak meghallgatást s segélyt ígért; s így minden reményüket Istenben helyezve, bátran haladnak az üdvösség megkezdett munkálásában. H.

Különfélék.

Megígértük miszerint nt. Szabó Imre, felső-iskolai lelkész urnak néphez alkalmazott egyházi beszédeit lapunkban is röviden ismertetni fogjuk. E tisztünkben alig járhatunk el jobban t. olvasóink kedve szerint, mintha megemlítjük e beszédek tárgyait. — Advent I. Vas. A közönséges ítéletről. — Advent II. Vas. Jézus Krisztus a mi Megváltónk tanítása és eszelekedetei által. — Boldog-asszony fogantatása ünnepére. Mit vezetünk Éva által, mit nyertünk Mária által. — Advent III. Vas. A Megváltó utját a töredelmespenitentia által lehet és kell elkészíteni. — Advent IV. Vas. A Megváltó utjának két fő akadály: az elmének kevélysége, és a szívnek rosz kívánságai. — Karácson napjára. Kik örülhetnek és kik nem örülhetnek a Megváltó születésén. — Szent István első vértanu ünnepére. Szent István példája szerint az ellenünk vétkezőknek megbocsátani kötelességünk. — Karácson nyolczadja alatti Vas. Tanulság az öregeknek, mellyből a fiatalok is érthetnek. — Újév napjára. E mulandó életet az örök élet megnyerésére használni törekedjünk. — Új év utáni Vas. Isten atyai gondviseléséről; — mellyről a világi bajok miatt sem lehet kétségkednünk. — Vizkereszt napjára. Millyen tulajdonokkal kell a mi hitünknek birni, hogy általa Istennél kedvesek lehessünk? — Vizkereszt után I. Vas. A szü-

* Mi is ezen módot tartjuk a legcélszerűbbnek arra nézve, hogy a „Katholikus Néplap” meghozza azon szellemi hasznót, mellyet a jó olvasó könyvkiadó társulat a Néplap kiadásával célba vett. Miret ismételve kérjük ez ügy t. pártfogóit, a t. plebános és mester urakat, hogy illy Néplap-olvasó társulatokat minden faluban a módosabb gazdákból alakítani méltóztassanak. Így terjedt el az „Oesterreicherischer Volksfreund” is, mellynek csak Bécsben 2000 előfizetője van. Pedig bátran merjük állítani, hogy a „Katholikus Néplap” sokkal jobban alkalmazkodik a nép felfogásához, mint bár mellyike a számtalan külföldi néplapoknak, ha csak tán az egy „Hans Jörgelt” kivesszük. S z e r k.

léknek és gyermekeknek egymás iránti kötelességeik. — Vizkereszt után II. Vas. A házasságról: különösen annak Isten általi rendeléséről, szentségi méltóságáról, s arról, mikint kell a ker. embernek a házassághoz fogni. — Vizkereszt után III. Vas. A házasságról: különösen arról, mire kell a házastárs választásában vigyázni. — Vizkereszt után IV. Vas. A házasságról: különösen a házastársak kötelességeiről. — Vizkereszt után V. Vas. A házasságról: különösen arról, mitől örizkedjenek a házastársak, hogy tartós maradjon házassági boldogságuk? — Vizkereszt után VI. Vas. Anyaszentegyházunk története, buzgóságunk egyik leghathatósb élesztője. — Gyertya szentelő Bold Asszony ünnepére. Az ünnep értelmezése és tanulságai. — Septuagesima Vas. Az örök kárhozátról. — Sexagesima Vas. Az Isten igéjének hasznos hallgatásáról. — Quinquagesima Vas. Lelkipásztori intés a farsangi utolsó napok tisztességes eltöltésére. — Böjt I. Vas. A gyónásról, különösen arról: hogy a gyónást Isten rendelte, azért szükséges is mindazoknak, kik a kereszttség után halalos bünbe estek. — Böjt II. Vas. A gyónásról: különösen arról, millyennek kell és millyennek nem kell lenni a gyónásnak, hogy lelkünk javára váljék. — Böjt III. Vas. Az elégtételről. — Böjt IV. Vas. A méltó áldozás gyümöleséről. — Gyümölesoltó Bold. Aszszony ünnepére. Mária, a bünösök oltalma. — Böjt V. Vas. A bünben való megátalkodásról. — Virág vasárnapra. A bünbe való visszaesésről. — Nagy Péntekre. Krisztus kinszenvedését a bün megújítja, a bün haszontalanná teszi. — A mi a munka belbecsét illeti, arról a szerzőnek a Néplap t. olvasói előtt is ismert írói s szónoki neve kezeskedik. A fönemlített egyházi beszédek kész fizetés mellett, a Kath. Néplap szerkesztőjénél is kaphatók.

Váczról. A es. k. süketnémaintézeti igazgatóság a jelen lapok 10-ik számában, ez évvel közhírré tett nyilatkozatát, Ö es. kir. Főhercegsége Magyarország katonai és polgári kormányzójának legfelsőbb rendelete folytán pótllag akként módosítja: miszerint a süketnéma gyermekeknek, az ingyenes alapítványi helyekbe való felvételüket illető kellékek 3-ik pontjában érintett, a szülők állapota, sorsa, és gyermekeik számáról szóló bizonyítványnak az illető es. k. Rendőri hatóság által, melly a folyamodónak lakóhelyén működik, megbizonyítva lennie kell.

Imint jelent meg Pécsen a következő német munka: Predigtén. Gehalten von Joseph Weinhofner, Jubelpriester, geheimer Kämmerer Seiner päpstl. Heiligkeit Pius IX. Ritter des kais. österreichischen St. Leopold-Ordens, Consistorialrathe, Dechant und Pfarrer zu Pinkafeld. Erster Band. Festäglicher Theil. A „Katholikus Néplap“ t. olvasói már ismerik, legalább jó híréről és nevééről, Weinhofert, Pinkafő érdeműs és nagy tudományu plebánusát, kinek ötven évi papsága fényes ünnepét két év előtt leirtuk. Ezen széles tudományu pap Istentől megáldott hosszú élete folytán igen számos eredeti sz. beszédeket tartott, mellyek ha mind kiadatnának, mint halljuk 20 kötetre is felugnának. Egy tisztelője a tudós plebános urnak Nt. Császár Béla, szenterzsébeti pécsmegyében plebános kiadta ime Weinbofer ünnepi beszédeinek egy részét, s mutatványul néhányat a vasárnapi be-

szédekből. A többi kötetek megjelenése, mint halljuk azon részvétől fog függni, mellyet a t. közönség ezen első kötet iránt tanusítand. E kötet Urunk, a Bold Szűz, több szentek ünnepére s más alkalmakra való, összesen 86 beszédet foglal magában, nagy 8-ad rében 611 lapra terjed, s 2 frt. p. az ára. Kész fizetés s biztos alkalom beküldése mellett e lapok szerkesztőjénél is kapható. E sz. beszédek rövidiek, népszerűek azon alakban, mellyben a néphez mondva voltak.

A márt. 7-ki consistoriumban tartott pápai beszédnek Scitovszky János magyarországi bibornok-hercegérsek ő eminentiájára vonatkozó sorai így hangzanak: Egyike az ujon kinevezett bibornokoknak tiszteletreméltó testvér Scitovszky János, esztergomi érsek, e kiváló jámborság és szellemének más jeles tulajdonai által kitünő férfiú a pécsi püspökségről az esztergomi érsekre emeltetett, és a püspökhöz különösen illő erények által annyira kiemelkedék, mikép ötlet legszerettebb Fiunk a Krisztusban, Ferencz József austria Császár Nekünk különösen ajánlá, és kívánta Tőlünk, hogy ötlet bibornokká nevezzük ki. Ennél fogva ezen érdemei által oly nagyhirű, és előttünk oly nagysulyu ajánlással ékeskedő férfiut legnagyobb készséggel sorozzuk be köztetek.

Ö es. k. Apostoli Felsége a pesti központi papnövelde lelki-igazgatójától, Nt. Noga 11 János urtól szerkesztett, s „A keresztény vitéz paizsa“ című imakönyvnek egy diszpeldányát a szerzőtől legkegyesebben elfogadni, s neki legmagasb tetszését nyilváníttatni méltoztatott.

Ludvig János templom-ruha készítő mester, tisztelettel jelenti, hogy mindennemű templomruhákat: casulákat, egész ornatusokat, arannyal himzett, és egyszerű infulákat, templomi fehérruhát, mindennemű baldachinomat, bucsújáró lobogókat, czéhzászlókat, szóval mindennemű munkákat, mellyek a templomban használatnak, elváltal a legegyszerűbbtől egész a leggazdagabbig; és a kelméhez mért jutányos áron gyorsan s pontosan elkészíti. Az árúk valódiságaért kezeskedik. Megrendeléseket levél által is tehetni. Lakik Pesten, belváros, a hal-tér melletti Molnár utcában, 4. szám.

Kegyes adományok jegyzéke. A sz. gyermekség társulatának: A német-ujfalusi iskolások 4 fr. 48 kr. A kalocsai elemi iskolások 4 ft. 48. kr. A miskolci kisdud-társulati tagok 2 frt. A pataji kis tagok 24 kr. A nagyváradolasi leánynevelendékek mint társulati tagok 7 fr. 30. kr. Veiterschützne asszonyság 1 fr. Fridrik Paulina 20 kr.

Schlör Alajos emlékkövéré adakoztak: Nt. Gruber András német-ujfalusi plebános 1 frt. Nt. Virter Lajos csongrádi pleb. ur részéről 3 fr. Nt. Povedák János csongrádi káplán ur részéről 1 ft. Néhány áldozár Szombathelyről 3 pft.

A bulgáriai magyar templom számára: Pongrácz Iloka 26 kr. Száviacs Lotti 20 kr. Rádi Nina 20 kr. Barbarik Toni 38 kr. Mária Terka 2 fr. Fridrik Paulina 20 kr. Trummer László 20 kr.

Kiadja „a jó és olesó könyvkiadó társulat,“ szerkesztő BLÜMELHUBER FERENCZ.

Pesten 1853. Nyomatja LUKÁCS LÁSZLÓ, országot 6. sz.